

CSODATÉVŐ

A RÖSZKEI SZENT ANTAL PLÉBÁNIA
HAVONTA MEGJELENŐ LAPJA

Tartalomból:

Miseszándékok

2. old.

Részlet:

Rainer Maria Rilke:

Történetek a Jóistenről

3. old.

Egyházközségi
hírek

8. old.

Múltidézés

9. old.

Ünnepi kipróbált

receptek:

„Karamellás diós
kocka”

11. old.

Kalendárium:

NORVÉGIAI SZENT
OLAF vértanú

12. old.

Viccek: 15. old.

Rejtvánv.

Loyolai Szent Ignác imája

Krisztus lelke, szentelj meg engem.

Krisztus teste, üdvözíts engem.

Krisztus vére, ihless meg engem.

Krisztus oldalából kifolyó víz, tisztíts meg
engem.

Krisztus szenvedése, erősíts meg engem.

Ó, édes Jézus, hallgass meg engem.

Szent sebeidbe rejts el engem.

Ne engedd, hogy elszakadjak tőled.

A gonosz ellenségtől oltalmaz engem.

Halálom óráján hívj el engem.

És juttass magadhoz engem,

Hogy szentjeiddel dicsérjelek téged
mindörökkön örökké.

Ámen.

Miseszándékok**Július** (az esti szentmisek időpontja **18 h**)**SzenteK és
ünnepeink**

1.	Péntek		Jézus Szent Szíve Szent Áron
2.	Szombat		Sarlós Boldogasszony
3.	Vasárnap	9h: Rózsafüzér Társulat élő és elhunyt tagjaiért 18h: Csáky Lacika, Kispéter és Hódi család elhunyt tagjai	Évközi 14. vasárnap Szent Tamás apostol
4.	Hétfő		Port. Szent Erzsébet
5.	Kedd		Zacca Szent Antal
6.	Szerda		Goretti Szent Mária
7.	Csütörtök		Szent Jácint
8.	Péntek		Szent Kilián
9.	Szombat	Fazekas József, Lovászi István és Kéri Julianna	Szent Ágoston
10.	Vasárnap	9h: Bakos József 18h: Id. Daka Imre, Haska Ilona, ifj. Daka Imre	Évközi 15. vasárnap Svéd Szent Erik
11.	Hétfő		Szent Benedek Európa védőszentje
12.	Kedd		Gualberti Szent János
13.	Szerda		Szent Henrik
14.	Csütörtök		Lellisi Szent Kamil
15.	Péntek		Szent Bonaventura
16.	Szombat		Kármel-hegyi Boldogasszony
17.	Vasárnap	9h: Ábrahám Antal, Ábrahám Imre 18h:	Évközi 16. vasárnap Szt. András és Benedek zóborhegyi remetéK
18.	Hétfő		Szent Hedvig
19.	Kedd		Ifj. Szent Makrina
20.	Szerda		Szent Apollinaris
21.	Csütörtök		Brindisi Szent Lőrinc
22.	Péntek	Tóth Ferenc	Szent Mária Magdolna
23.	Szombat	Bende Sándor	Szent Brigitta
24.	Vasárnap	9h: Tudor Emília 18h: Csúcs István, Zádori-Fekete József, Zádori-Fekete Krisztina	Évközi 17. vasárnap Árpádházi Szent Kinga
25.	Hétfő		Szent Jakab apostol
26.	Kedd		Szent Joakim és Anna
27.	Szerda		Szent Szarbellius
28.	Csütörtök		Szent I. Ince pápa
29.	Péntek		Szent Márta
30.	Szombat		Aranyszavú Szent Péter
31.	Vasárnap	9h: Szekeres Imre, Tanács, Szekeres és Börcsök család élő és elhunyt tagjai 18h:	Évközi 18. vasárnap Loyolai Szent Ignác

DAL AZ IGAZZÁGRÓL

Mikor legközelebb elmentem Ewald ablaka előtt, mosolyogva intett nekem:

– Tett valami határozott ígéretet a gyerekeknek?

– Hogyhogy? – ámultam el.

– Nos, amikor elmeséltem nekik Jegor történetét, panaszták, hogy nem fordul elő benne Isten.

Megdöbbsentem: – Micsoda, mese Isten nélkül, hát az hogyan lehetséges? – Majd meggondoltam magam: – Valóban igaz, akárhogy nézzük, ez a történet nem mond semmit Istenről. Meg nem foghatom, hogyan történhetett; ha valaki ilyet kíván tőlem, azt hiszem, egész életemben hiába törtem volna rajta a fejemet...

Barátom földerült buzgalmamon:

– Azért nem kell bánkódnia – szakított félbe engedékenyen –, azt hiszem, sosem tudhatjuk, benne van-e Isten a történetben, míg csak egészen a végére nem értünk. Mert ha csak két szó hiányzik még belőle, ha akár egy lélegzetnyi szünet az utolsó szavak után: még mindig megjelenhet. – Bólintottam, s a béna más hangnemben folytatta: – Nem tudna még valamit mesélni ezekről az orosz énekmondókról? Tétováztam: – Nem a Jóistenről akarunk inkább beszélni, Ewald? Megrázta a fejét:

– Úgy szeretnék még többet hallani ezekről az emberekről. Magam sem tudom, miért, néha elképzelem, ha közülük egy belépne hozzám s tekintete elkalandozott az ajtó felé. De hamarosan, s nem minden zavar nélkül visszatért hozzám: – Hiszen ez úgyszólván lehetetlen – sietett helyreigazítani magát.

– Ugyan miért volna lehetetlen, Ewald? Magával olyasmi is megtörténhetik, ami azok előtt, akik akadálytalanul használhatják a lábukat, örökre rejtve marad, mert annyi minden mellett elmennek, és sok mindet elszalasztanak. Isten arra rendelte magát, hogy nyugodt pont maradjon az általános hajszában. Nem érzi, Ewald, hogy maga körül minden mozgásban van? A többiek kergetik a napokat, s ha sikerül egyet beérniük, úgy kifogy a lélegzetük, hogy meg sem bírnak szólalni. De maga, barátom, csak ül itt az ablakánál és várakozik; s a várakozóval mindig történik valami. Különös sors a magáé. Gondolja meg, még a moszkvai Ibér Madonnának is ki kell jönnie kis kápolnájából négy ló vontatta fekete hintáján azokhoz, akik bármilyen ünnepre összegyűlekeztek, legyen az keresztelő vagy akár temetés. De magához mindennek ide kell járulnia...

– Igaz – mondta idegenszerű mosollyal Ewald –, én még a halálnak sem mehetek elébe. Sokan útközben találják rá. Rest hozzá, hogy belépjen értük a házukba, hát kihívja őket, messze idegenbe, a háborúba, egy meredek toronyba vagy ingatag hídra, a vadonba, az örületbe. A legtöbben meg éppen odakintről viszik haza a vállukon anélkül, hogy észrevennék. Mert tunya a halál; ha az emberek nem zaklatnák folyton, ki tudja, tán el is aludna.

A beteg eltűnődött egy darabig s aztán különös büszkeséggel folytatta:

– De ha rám kerül majd a sor, értem el kell jönnie. Ide, ebbe a világos kis szobába, ahol a virágok oly sokáig élnek ezen a régi szőnyegen. Ez előtt a szekrény előtt, az asztal meg az ágyvég közt elhaladva (nem is oly könnyű itt keresztülférkőzni), míg csak el nem ér az én kedves, széles, öreg székemig; valószínűleg velem hal meg az is, hiszen jóformán velem élt. S mindezt a szokásos módon kell megtennie, zajtalanul, anélkül, hogy bármit szétdobálna, megzavarná a rendet; akár csak látogatóban járna itt. Ez a gondolat teszi oly meghitté

számomra a szobámat. Minden itt játszódik majd le ezen a szűk színpadon, így hát az utolsó jelenet sem különbözik majd túlságosan a többi eseménytől, ami eddig történt, vagy ami még hátravan. Már gyerekkoromban furcsán hatott rám, hogy az emberek a halálról egészen másképp beszélnek, mint bármelyik egyéb jelenségről, s ez azért van, mert arról, ami utána történik az emberrel, már senki nem árul el semmit. De hát ugyan miben különbözik a halott attól az embertől, aki megkomolyodik, lemond az időről, magába zárul, hogy nyugodtan végiggondoljon valamit, aminek a megoldása már rég gyötri? Az emberek között még a Miatyánkra sem emlékezhetünk, nemhogy valamilyen egyéb, homályosabb összefüggésre, ami tán nem is szavakból, hanem eseményekből áll. Félre kell húzódnunk egyfajta megközelíthetetlen csöndbe, és a halottak talán azok, akik visszavonultak, hogy végiggondolják életüket.

Rövid némaság telepedett ránk, végül ezekkel a szavakkal törtem meg:

– Erről egy fiatal lány jut eszembe. Derűs életének első tizenhét esztendejében úgyszólván csak szemlélődött. Olyan nagy és önmagukban külön élő szemei voltak, hogy mindazt, amit befogadtak, maguk emésztették meg, s az élet ennek a fiatal teremtésnek egész szervezetében ettől függetlenül, csupán egyszerű, belső neszektől táplálva folyt tovább. Ennek az időszaknak a végén túlságosan heves megrázkódtatás érte, s szétzilálta ezt a kettős, alig rezdülő életet, szeme megtört, s a külvilág teljes súlyával keresztülzúdult rajta, szíve sötétjébe. Minden elkövetkező nap akkora erővel vágódott bele mély, elmeredt tekintetbe, hogy keskeny mellkasában szétroppant, mint egy üvegpohár. A lányka sápadttá vált, betegeskedni kezdett, magányossá, töprengővé lett, s végül maga kereste meg azt a csöndet, ahol gondolatait nem zavarta meg többé semmi.

– Hogyan halt meg? – kérdezte barátom halkan, kissé rekedt hangon.

– Vízbe fült... Egy mély, csöndes tóba, a fölszínen apró gyűrűcskék támadtak a nyomán, lassankint kitágultak, s szétterjedtek a fehér vízirózsák alatt úgy, hogy a fürdő virágok ringani kezdtek.

– Ez is egyik történet? – szólalt meg Ewald, nehogy elhatalmasodjék szavaim mögött a csend.

– Nem – válaszoltam –, ez érzés.

– És nem lehetne ezt is átadni a gyerekeknek, ezt az érzést?

Mérlegeltem. – Talán...

– De hogyan?

– Egy másik történettel. – És belefogtam:

– Akkor történt, amikor Oroszország déli részén a szabadságért küzdöttek.

– Bocsásson meg – szólt közbe Ewald –, ez hogyan értendő: talán a nép le akarta rázni magáról a cárt? Ez nem illik össze azzal, ahogyan Oroszországot elképzelem, és ellene mond az ön korábban elmesélt történeteinek is. Ebben az esetben inkább elengedném ezt a történetét. Mert szeretem azt a képet, amely kialakult bennem arról az országról, sértetlenül akarom megőrizni.

Önkéntelenül elmosolyodtam és megnyugtattam:

– A lengyel pánok (ezt előre kellett volna bocsátanom) voltak az urak Dél-Oroszországban, meg azokon a csöndes, elhagyatott sztyeppéken, melyeket Ukrajna néven ismerünk. S kemény urak voltak. Az ő elnyomásuk, meg a zsidó uzsorások kapzsisága, akik még a templom kulcsát is a kezükben tartották, s csak fizetség ellenében szolgáltatták ki az igazhívőknek, mindez kimerítette és gondolkodóba ejtette a Kiev körül, meg a Dnyepertől

fölfelé élő fiatalokat. Maga a város, Kiev, a szent, az a hely, ahol Oroszország négyszáz templomkupolával először mesélt magáról, mindinkább magába süllyedt, s tűzvészekben emésztődött, mint hirtelen támadt örült gondolatokban, melyek mögött az éjszaka mind parttalanabbá válik.

A sztyeppe népe nem értette, mi történik. De különös nyugtalanságtól elfogva, a vének éjszaka kiléptek kunyhóikból, s hallgatagon kémlték a magas, örökké szélcsöndes égboltot, nappal pedig alakok váltak láthatóvá a kurgánok hátán, várakozón emelkedtek ki a sík pusztaságból. Ezek a kurgánok hajdani nemzetségek sírhalmi, mint alvó, megmeredt hullámcsapás húzódnak keresztül az egész síkságon. És ebben az országban, ahol a sírok a hegyek, az emberek a szakadékok. Mély, sötét és hallgatag a lakosság, szavaik csupán gyöngé, ingatag hidak igazi valójuk fölött.

Olykor sötét madarak emelkednek a kurgánok fölé. Olykor vad dalok törnek a borongó emberek lelkébe, s eltűnnek a mélyén, míg az égbolton elvesznek a madarak. Mindenfelé határtalannak látszik itt minden. Maguk a házak sem oltalmazhatnak meg ettől a mérhetetlenségtől; betölti apró ablakaikat. Csak a szobák sötétlő sarkaiban állnak az ikonok, mint Isten mérföldkövei, s egy csöppnyi fény úgy fut át keretükön, mint eltévedt gyermek a csillagos éjszakán. Ezek az ikonok az egyetlen támaszték, az egyetlen megbízható jel az úton, és nincs olyan ház, amely meglehetne nélkülük. Mindig és újra szükség van rájuk; ha egyik az avítságtól vagy a szútól széttörik, ha valaki megházasodik és kunyhót ácsol magának, vagy ha valaki, mint például a vén Ábrahám, azzal a kívánsággal hal meg, hogy a csodatévő Szent Miklóst összekulcsolt kezében magával vihesse, tán, hogy a szenteket a mennyben összehasonlíthassa ezzel a képpel, s ráismerhessen a többiek között erre a kiváltképp tisztelt alakra.

Így aztán Péter Akimovics, aki eredetileg varga, ikonokat is fest. Ha napi munkájába beléfárad, háromszor keresztet vet, s nekilát a másiknak, s varrása, szögecselése és az ikonfestés fölött ugyanaz a jámborság uralkodik. Már öreg ember, de még jól bírja magát. Csizmák fölé görbített hátát a képek előtt újra kiegyenesíti, így megőrizte jó tartását, s válla, dereka egyensúlyát. Élete java részét magányban töltötte, nem keveredett belé a nyugtalanságba, mely onnét származott, hogy felesége, Akulina gyerekeket szült neki, s ezek meghaltak vagy megházasodtak. Csak hetvenedik évében került kapcsolatba Péter azokkal, akik még otthon maradtak, s most vett igazában tudomást róluk, mint jelenlévőkről. Ezek pedig: Akulina, a felesége, csöndes, alázatos asszony, aki csaknem teljesen a gyerekeinek szentelte magát; öregedő, csúnya lánya s fia, Aljosa, aki szokatlanul későn született, s most tizenhét éves volt.

Ezt a fiút akarta Péter az ikonfestésre megtanítani, mivel belátta, hogy nemsokára képtelen lesz valamennyi megrendelésének eleget tenni. De csakhamar abbahagyta az oktatást. Aljosa megfestette ugyan a Szent Szűzanyát, de a szigorú és hiteles mintát oly kevésbé közelítette meg, hogy mázsolmánya inkább Marianára, Golokopütenko kozákkapitány lányára, tehát egy igen csak bűnös valakire emlékeztetett, és az öreg Péter, gyakori keresztvetések közben sietve Szent Demeterré festette át a megsértett falapot, mivel ismeretlen okból minden más szentnek őt helyezte fölébe.

Aljosa nem is próbálta meg soha többé, hogy képet fessen. Ha apja rá nem parancsolt, hogy aranyozzon meg egy-egy glóriát, többnyire kinn volt a sztyeppén, senki sem tudta, merre. Nem lehetett otthon tartani. Anyja csodálkozott a fián és úgy félt szóba ereszkedni vele, akár egy idegennel vagy hivatalos emberrel. Míg gyerek volt, a nénye ellátta a baját, de mióta Aljosa

felnőtt, inkább lenézte öccsét, amiért az nem veri meg őt. De a faluban sem volt, aki törődjön a legénnyel. Mariana, a kozáklány kinevette, mikor megmondta neki, hogy szívesen elvinné, a többi lányt meg nem kérdezte meg Aljosa, elfogadnák-e vőlegénynek.

Szezsbe, a zaporozsjeiekhez nem akarta magával vinni senki, mert vékonydongájúnak találták és tán még túlságosan fiatalnak is. Egyszer már elszökött a legközelebbi kolostorig, de a barátok nem fogadták be, így aztán csak a puszta maradt számára, a tágas, hullámozó puszta. Egy vadászember megajándékozta egyszer valami öreg flintával, Isten tudja, mivel volt megtöltve. Azt hurcolta magával Aljosa mindenfelé, de sosem sütötte el, először is, mert takarékoskodni akart a golyóval, aztán meg nem is tudta, mire lőjön.

Egyik langyos, csöndes este, nyár elején, együtt ültek mindnyájan a vaskos asztalnál egy tál darakása mellett. Péter evett, a többiek nézték és várták, mit hagy meg nekik. Egyszer csak az öreg kanala megállt a levegőben, s széles, hervadt fejét a fénysáv felé fordította, mely az ajtóból jött s az asztal fölött keresztben a szürkületbe vészett. Mindannyian fölfüleltek. Odakinn, a kunyhó falain túl nesz támadt, mintha egy éji madár enyhén megcsapná szárnyával az ereszt; de a nap még alig ment le, s az éjszakai madarak amúgy is ritkán szálltak a faluba. S aztán újra, mintha valami más, nehéz testű állat járna a ház körül, s mind a négy fal visszhangzana kutató lépteitől.

Aljosa halkan fölkelt ültéből, ugyanabban a pillanatban elsötétült az ajtó a magas, fekete alaktól; elébe tolakodott az estének, éjszakát hozott a kunyhóba, s egész nagyságában bizonytalanul mozgott előre.

– Osztap! – szólalt meg a csúnya lány komisz hangján. És most valamennyien megismerték. Egyike volt a vak kobzosoknak, agg énekes, tizenkét húrú bandurájával járta a falvakat, s dalolt a kozákok nagy dicsőségéről, vitézségéről és hűségéről, hetmanjairól, Kirdágáról, Kukubenkóról, Bulbáról és más hősekről, s mindenki szívesen hallgatta.

Osztap háromszor mélyen meghajolt abban az irányban, amerre a szentképet sejtette (Známenszkaja volt az, akihez öntudatlanul fordult az öreg), aztán a kemencéhez ült és halkan megkérdezte:

– Kinél vagyok?

– Nálunk, atyuska, Péter Akimovics vargánál – válaszolta nyájasan Péter. Szerette a dalt, s örült a váratlan látogatásnak.

– Á, Péter Akimovicsnál, annál, aki a képeket festi – mondta a vak, hogy ő is kifejezze barátságát.

Aztán csönd lett.

A bandura hat hosszú húrján fölcsendült a hang, kiáradt és ugyanakkor kurtán, lefojtva visszaesengett a hat rövid húron, s ez a hatás ismétlődött mindig sebesebb ütemekben, úgy, hogy aki hallgatta, annak be kellett hunynia a szemét félelmében, hátha az emelkedő melódia száguldó iramában megpillantja a lezuhanó hangot. Aztán elhalkultak a húrok és teret adtak a kobzos szép, súlyos hangjának, mely betöltötte az egész házat és a szomszédos kunyhókból is előhívta az embereket, akik az ajtó előtt s az ablakok alatt gyülekeztek össze.

De ez egyszer nem a hősekről szólt a dal. Bulba, Osztranica és Nalivajko híre megdönthetetlennek látszott már. Minden időkre szólónak a kozákhűség. Ma nem az ő tetteiket hirdette az ének. S akik hallgatták, mintha mindannyiukban mélyen aludt volna a tánc, hiszen egyikük sem mozgatta lábát, nem kapta föl a kezét. Akárcsak Osztap feje, úgy a többieké is lehajlott és elnehezült a szomorú daltól:

*„Nincsen többé igazság a földön. Hol az igazság, ki lelhetné fel? Nincsen többé igazság a földön; ami igazság volt, a jogtalanság jármában sanyarog.
Ma béklyóba verve sínylődik az igazság. S a gázság nevet rajta, látjuk. Aranyszékben ül a pánokkal, aranyos teremben mulat a pánokkal.
Az igazság a küszöbön heverve rimánkodik; gonoszság és gázság a pánok vendége, azt traktálják vígan a palotájukban, színig töltik kelyhét a habzó méhsörrel.
Ó, igazság, anyácska, én anyácskám, sasokhoz méltó szárnyú, tán akad még férfi, ki igazságot tesz s megkönnyíti napját majd a becsületnek.”*

És a fejek nehézkesen emelkedtek csak föl, hallgatás ült valahány homlokon; ezt érezték azok is, akik beszélni szerettek volna. S rövid, komoly csönd után ismét elkezdődött a bandurajáték; most már jobban megértette az egyre növekvő tömeg.

Háromszor énekelte el dalát az igazságról Osztap. És mind a háromszor más volt. Először panaszként szólt, a második alkalommal, mint keserű szemrehányás, és végül, mikor a kobzos magasba emelt homlokkal úgy csörgette, mint kurta parancsok láncát, akkor a reszkető szavakból vad düh tört ki, magával ragadta őket az áradó és egyszersmind szorongó lelkesedés.

– Hol gyülekeznek a férfiak? – kérdezte egy fiatal paraszt, mikor az énekes fölemelkedett. Az öreg tudott a kozákok minden egyes megmozdulásáról, s most az egyik közeli helységet nevezte meg. Hamarosan szétoszlottak az emberek, kurta kiáltások hallatszottak, fegyverek csörrentek, s az ajtók előtt sirtak az asszonyok. Egy óra múlva fölfegyverzett parasztok csapata vonult a faluból Csernyigov felé.

Péter egy pohár musttal kínálta meg a kobzost, abban a reményben, hogy többet tud meg tőle. Az öreg csak ült, ivott, a varga kérdéseire kurtán válaszolt csupán. Majd megköszönte és elindult. Aljosa vezette át az öreget a küszöbön. Mikor egyedül voltak kinn az éjszakában, Aljosa megkérdezte:

– Mindenki elmehet a háborúba?

– Mindenki – felelte az öreg és kilépve oly sebesen tűnt el, mintha csak látna a sötétben.

Mikor már az egész család aludt, Aljosa fölemelkedett a kemencéről, ahol ruhástul feküdt, magához vette fegyverét és kiment. Odakint egyszer csak érezte, hogy átöleli valaki és szelíden megcsókolja a haját. Aztán mindjárt megismerte a holdfényben Akulinát, aki tipegve szaladt a ház felé.

– Anya? – csodálkozott el, s egészen különös érzés járta át. Habozott egy pillanatig. Ajtó csapódott valahol, a közelben kutya ugatott. Aljosa vállára vetette fegyverét, keményen kilépett, hogy még hajnal előtt beérje a férfiakat.

A házban pedig mindnyájan úgy tettek, mintha észre sem vennék Aljosa eltűntét. Csak amikor újra asztalhoz ültek, és Péter a megürült helyre pillantott, akkor állt föl még egyszer, a sarokba ment és gyertyát gyújtott Známenszkaja előtt. Egészen vékony gyertyát. A csúnya lány vállat vont.

Ezalatt Osztap, a világtalan öreg már a legközelebbi faluba ért, s elkezdte szomorú és lágyan panaszos hangján dalát az igazságról.

Ewald várt még egy keveset. Aztán elcsodálkozva rám nézett:

– Hát mért nem fejezi be? Itt is úgy van, mint az árulásról szóló mesében. Ez az öreg Isten volt.

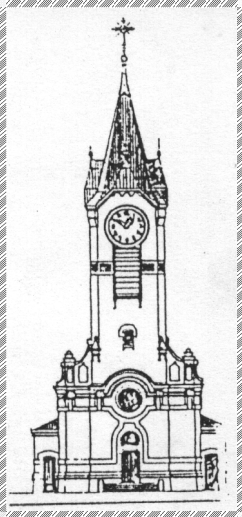
– Ó, hogy én ezt nem tudtam! – mondtam megborzongva.

(Szerkesztette: Ábrahám Judit)

(Rainer Maria Rilke: Történetek a Jóistenről)

Egyházközségi hírek:

Plébánosunkat, **Liszcai Tamást**, a következő telefonszámokon lehet elérni:

06-30-359-1050, 273-260.

Miserend: kedd-szombat: 18.⁰⁰
vasárnap: 9.⁰⁰ és 18.⁰⁰

A plébánia ügyfélfogadási rendje:

Kedd, Szerda, Péntek: 9⁰⁰ - 12⁰⁰ -ig.

A plébánia weboldala:

www.plebaniahivatal.roszkenet.hu

Július 20. és 22. között az irodai félfogadás szünetel.
Sürgős esetben kérjük, a plébánia mobiltelefonszámát hívják!

Július 31-én, Szent Anna és Szent Joachim ünnepét
követő vasárnap, a délelőtti 9 órakor kezdődő szentmise
keretében tartjuk **az idők miséjét**.

E szentmisében szolgáltatjuk ki a betegek szentségét is
azoknak, akiknek az élete betegség vagy öregség miatt veszélybe
került vagy egészségi állapotukban olyan romlás állt be, amivel
tartósan kénytelenek együtt élni.

A szentséget felvenni csak előzetes jelentkezés után
lehet, ezért kérjük, jelezzék ezt számunkra személyesen irodai
időben, vagy telefonon, ill. iratkozzanak fel a sekrestyében.

A hittanosok bizonyítványai folyamatosan átvehetőek a
templom sekrestyéjében.

Múltidézés egy rejtélyes

Az elintézés levolesládából

A világháború utolsó évében történt, hogy egy hatalmas bérpalotában egyszerre kapott behívót a földszinti fényes üzlet tulajdonosa: Stern Géza és a felpincében lakó négygyermekes szegény Varga. Mint „öreg népfölkelőket” hívták be őket.

Az egész bérpalotában az egyetlen vallásos család Vargáék voltak. Vargáné sírt, amikor az ura a behívót kapta, de belenyugodott Isten akaratába.

— Szűz Mária hazahozza — mondta olyan bízóan, mintha csak ígéretet kapott volna az Égből.

A kapualjban megállította Sternnét:

— Igaz-e, hogy a Nagyságos Úr is bevonul? — kérdezte.

— Nem fog bevonulni! — csattant fel az asszony. — Majd én elintézem. Kijárom, hogy az uram, mint „nélkülözhetetlen” otthon maradjon.

Vargáné nem fakadt ki, hogy könnyű annak, akinek összeköttetései vannak. Még csak arról sem vádaskodott, hogy a négygyermekes Varga nélkülözhetetlenebb a szegény családnak, mint az egygyerekes Stern a gazdag üzletnek. Egyszerűen csak annyit mondott:

— Én bizony nem tudom úgy elintézni az uram dolgát, mint a Nagyságos Asszony. De majd elintézi helyettem a Boldogságos Szűz Mária.

Sternné gúnyosan mosolygott és otthon elmondta, hogy vannak még „naiv” lelkek a földön, akik hisznek az égi segítségben.

Ő pedig az egész rokonság segítségével kezébe vette a férjének az ügyét. Sikerült is Stern Gézát felmenteni a hadi szolgálat alól, mint hadseregszállítót.

Varga pedig berukkolt. Magával vitt egy kopott szentolvasót és megfogadta, hogy mindennap imádkozni fogja, míg csak haza nem kerül újra.

Az utolsó nagy csaták egyik véres napján történt, hogy golyó- és kartácszáporban kellett visszavonulniuk. Egy helyen pihenőt tartottak. Néhány társával rögtönzött fedezék mögé bújtak szuszogni egyet.

— Elmondom a szakasz szentolvasót — gondolta Varga és zsebébe nyúlt. A szentolvasó nem volt sehol.

Varga megijedt. Csak nem hagyta el őt a Szűz Mária? Nem — az nem lehet.

Ott hagyta a fedezéket és négykézláb, lapulva ment vissza előbbi helyükre a szentolvasót megkeresni. Meg is találta. Abban a pillanatban, hogy örömmel felemelte, iszonyú csattanás hallatszott. Mire magához tért, látta, hogy a fedezék, ahol voltak, lángokban áll. Felgyújtotta a robbanás, amely az ott lévő bajtársak közül egyet sem hagyott életben. Repülőből dobtak bombát a fedezékre, amelyet Varga a szentolvasóért otthagyott.

Varga ép egészségesen került fogságba. Keserves idő volt, — de letelt. Varga becsületes maradt Oroszországban is. Sem más asszony, sem más, forradalmi eszmék el nem csábították. Mint becsületes magyar és tisztességes férj és apa indult haza a fogságból boldogan. Nem felejtette el, hogy Szűz Máriának köszöni életét!

Amikor azután otthon felesége karjaiba borult és sorra ölelgette nyakába csimpaszkodó gyermekeit, elmondta, milyen csodálatosan segítette meg a Szent Szűz a szentolvasóval. Felesége könnyes szemekkel hallgatta és felelt:

— Minket is megsegített a Szűzanya. Mindig akadt munkám, amíg odavoltál. És a régi helyedet fenntartották. Nem kerülsz a munkanélküliek közé. Nem hiába imádkoztunk annyit a gyermekekkel. Nem hiába bíztuk ügyünk elintézését a drága Szűzanyára!

Vargának erről eszébe jutott Stern.

— El tudta-e intézni Sternné a férje ügyét? Otthon hagyták, ugye? Bizonyára meg is gazdagodott. Hallom a hadseregszállítókra jó idők jártak.

— Igen az asszony elintézte az ura ügyét. Stern otthon maradt és meg is gazdagodott. Autót is vettek. Épp egy hete történt a szerencsétlenség az új autóval.

— Miféle szerencsétlenség?

— Szörnyű volt! Stern ép egészségesen és vígan indult, valamilyen jól sikerült üzleti ügyben. Útközben a fék elromlott és az új gépkocsi az országút lejtőjén oldalt fordult az árokba. Szegény Stern olyan szerencsétlenül esett, hogy holtan hozták haza.

Varga megdöbbenve hallgatott. Csak később, csöndesen szólt:

— Így van az, ha az emberek csak maguk akarják intézni ügyeiket az Isten nélkül. Az Isten hazahozhat a legnagyobb veszélyből is épen, de ugyancsak pillanat alatt ki is olthatja a legjobban elintézett és elrendezett emberi életet.

Meghatott csönd követte a szavait. Mindnyájan hallgattak és önkéntelenül is egy helyre pillantottak. A családi szentképre, amelyről kis Jézussal a karján a Boldogságos Szűz Mária mosolygott le rájuk.

(Összegyűjtötte: Kiss Gábor)

Ünnepi kipróbált

Karamellás diós kocka

Hozzávalók:

- 15 dkg makadám- és pekándió,
(vagy hagyományos dióbél)
- 30 dkg étcsokoládé
(70 % kakaótartalommal),
- 15 dkg + 1 teásk. vaj, vajdarabka,
- 39 dkg cukor,
- 1 zacskó vaníliás cukor,
- 4 tojás,
- 10 dkg liszt,
- 1-2 teásk. citromlé,
- csipetnyi só, sütőpapír

Elkészítés:

A makadám- és a pekándiót éles késsel vagy robotgéppel durvára aprítjuk. Az étcsokoládét nagyobb darabokra tördeljük, és 15 dkg felkockázott vajjal együtt forró vízfürdőben megolvasztjuk. A csipetnyi sóval és a vaníliás cukorral együtt hozzáadunk 24 dkg cukrot, majd egyenként beledolgozzuk a tojásokat. Végül lazán beleforgatjuk a lisztet meg a makadám- és a pekándiót. Egy 24 x 24 cm-es kapcsos tortaforma alját sütőpapírral kibéleljük. Belesimítjuk a tésztát és 175 fokra előmelegített sütőben kb. 40 percig sütjük.

A sütőből kivéve a kerettől óvatosan elválasztjuk, és kihűtjük. Kb. 1 órára hűtőszekrénybe állítjuk. Közben a maradék cukrot 1 teáskanál vajjal meg a citromlével szép aranybarnára karamellízzuk, és a süteményen azonnal elosztjuk. Egy vajdarabkán végighúzott késsel a karamellmázba 16 részes négyzethálót rajzolunk. Így a karamell megszilárdulása után a süteményt kenyérvágó késsel könnyen kockákra darabolhatjuk.

(Forrás: <http://www.jorecept.hu/edessegek/edes-sutemenyek/925-karamellas-dios-kocka.html>)

JÓ

Kalendárium

**Július 10. NORVÉGIAI SZENT OLAF
(OLAV)**

vértanú

995. +Stiklestad, 1030.

Az északi országok keresztény hitre térítésében három szent király: Norvégiai Szent Olaf, Dániai Szent Kanut és Svédországi Szent Erik játszott nagy szerepet. A skandináv országokban a hittérítő munka oroszlánrészét nem papok végezték, hanem világiak. Ezzel kapcsolatban két dolgot kell figyelembe venni, ami a 11-12. században Északra különösen jellemző.

A skandináv népek zömükben szívesen elfogadták a keresztény hitet, de az erkölcsi következményeket, amelyek belőle fakadtak -- egyéni életmódjukat és az egész társadalmi berendezést illetően -- már sokkal kevésbé voltak hajlandók vállalni. A kereszténységgel kapcsolatos fenntartásaik tehát nem a vallás, hanem az erkölcs elfogadása terén nyilvánultak meg. Szent királyaik viszont igyekeztek az erkölcsöket keresztény szellemben átalakítani, így lettek vértanúk.

A másik dolog: a 11. század a germán „saját egyházak” kora, amikor is a keresztény érzületű királyok úgy érezték, hogy közvetlenül ők a felelősek az egész egyházi életért országukban. Az akkori papság -- még Szent VII. Gergely pápa reformja előtti időről van szó -- tudatosan támogatta a keresztény központi hatalmat, különösen ezekben az északi államokban, a még csak félig keresztény vikingek körében.

Norvégiában a kereszténység helyenként már a 10. században talajra talált. Olaf Tryggvason (995--1000) egyszerre harcolt a kis fejedelmek megosztottsága és sokféle pogánysága ellen, de Svend Tveskaeg dán király legyőzte. Norvégia is része lett a nagy dán birodalomnak, amely Nagy Kanut uralma idején (1014--1035) Angliát is magába foglalta.

Ekkor élt a második Olaf, a szent. Harald Graenske kiskirálynak, Vestfold urának volt a fia. Később mostohaapja, Sigurd Syr házában nőtt fel, Ringerikében. Lehetséges, hogy kiskorában megkeresztelték, az viszont tény, hogy viking nevelést kapott. Amikor felserdült, mostohaapja megajándékozta egy hajóval, és egy csapat katonát is adott neki. Így részt vett több merész viking vállalkozásban a Keleti-tengeren, Hollandia és Anglia ellen. Egy ideig Ethelred angol király szolgálatában állott, s ekkor a kereszténység mély hatással volt rá. Amikor egy új vállalkozás során a Gibraltár előtt hajózott, lehetett valami látomása, amelyben világossá vált előtte, hogy

vissza kell térnie Norvégiába és trónra kell lépnie. (A legenda szerint egy ragyogó alak ezt mondta neki: „Térj vissza és légy Norvégia örökös királya.”) Észak felé fordult hát, és 1015 előtt fölvette Normandia hercegénél, II. Richárdnál a kereszténységet. Amikor tovább folytatta útját hazája felé, már volt vele 220 katona, egy püspök és több pap. Felismerte küldetését és élete értelmet kapott.

A róla szóló legfontosabb források természetesen korábbi hagyományokon alapszanak; bennük a történeti tényekhez anekdoták és mitikus elemek kapcsolódnak, de Olaf életének fő vonala azért kirajzolódik bennük.

Csak 1016-ban sikerült Olafnak -- tárgyalások után és harcok során -- elérnie, hogy elismerjék egész Norvégia első királyának. Törekedett arra, hogy Norvégiában a kereszténység terjedését előmozdítsa. Mindent megtett, hogy a szívek ellenállását legyőzze. Életrajzírója, Snorre elbeszéli, miként ért el eredményt az egyik térítő útján a norvég parasztnak körében. A király Gudbrandsdalenbe érkezett. Az idevaló emberek Tor isten hatalmas képmásával akarták megrettenteni. Olafra azonban semmi hatással nem volt a bálvány; rámutatott az épp kelőben lévő napra: lám, sokkal nagyobb és sokkal hatalmasabb, mint a torz bálvány, és az igaz és láthatatlan Isten teremtménye. Embereivel szétdaraboltatta a bálványt, s mivel Tor isten nem állt bosszút, ezt a parasztnak istenítéletnek tekintették és nem álltak tovább ellen. Papjaira bízta, hogy hirdessék az Evangéliumot, tanítsanak, építsenek templomokat, misézzenek, szolgáltassák ki a szentségeket. Előfordult, hogy a keresztségre csak valóságos csata után kerülhetett sor, amelyet mindkét fél „istenítélet”-nek tekintett.

Később új törvényeket fogadtatott el Olaf annak érdekében, hogy népét politikailag összefogja és keresztény szemlélettel átítassa. „Szent Olaf törvényei”-t, amelyeket századokon át mintaszerűnek tartottak, sajnos nem ismerjük hiteles formában, mert csak jóval később írták le. Olaf fő tanácsosai a misszionáló püspökök voltak; közülük főleg Grimkel adott neki sok tanácsot a keresztény jogrend alapjának megvetéséhez. A legfőbb követelmény az volt, hogy Norvégia mielőbb keresztény legyen és hogy templomok épüljenek. Ezért püspökségeket kellett alapítani, és biztosítani kellett a papok megélhetését. Az új törvény szentesítette a munkaszünetet vásár- és ünnepnapon, és tiltotta, hogy közeli rokonok egymással házasságra lépjenek.

Olaf következetesen küzdött a keresztény jogrend érvényesüléséért és azért, hogy csak egy király legyen. Ez hamarosan ellenállást váltott ki. Elsősorban a régi kiskirály-családok mozgolódtak, a dán Kanut is egyetértett velük. Olafot túrhetetlen zsarnoknak kiáltották ki, aki elvette tőlük a régi jó szabadságot. Eddig a gazdag parasztnak a nemzetségükhöz tartozó törvénysértőt kiválthatták pénzzel, így a szegényekkel szemben előnyösebb helyzetben voltak. Most azonban -- ezt Olaf külön hangsúlyozta -- az előkelő és gazdag bűnösnek ugyanazt a büntetést kellett

elszenvednie. 1028-ban Kanut király flottát vezetett Norvégia ellen angol és norvég katonákkal. Mivel Olafnak túl kevés híve volt, menekülésre kényszerült.

Ebben a sorsfordulatban Olaf elég érett kereszténynek bizonyult. Eddig elég sok harcába került a keresztény életeszmeny megvalósítása, s ebben a harcban nem sikerült mindig helytállnia: egyetlen fiának, a későbbi Jó Magnus királynak nem a felesége volt az anyja. Most bűnbánatot tartott. Menekülés közben sok csodát tehetett. Hatására lettek kereszténnyé Gotland szigetének lakói. Oroszországban a rokonainál talált menedékre. Először arra gondolt, hogy elzarándokol a Szentföldre, de egy új látomásból erőt merítve elhatározta, hogy visszatér hazájába. Svédországban csapatot gyűjtött és Drontheim ellen vonult, ellenségei azonban túlerőben voltak. 1030. július 29-én vívták meg a döntő csatát Stiklestadnál. Snorre beszámol róla, hogy fehér keresztet festetett a katonák sisakjára és pajzsára, csatakiáltásuk pedig így hangzott: „Előre Krisztus, a kereszt és a király hívei!” Ez -- még ha csak legenda is -- arra enged következtetni, hogy Olafot Konstantin szelleme hatotta át. A csatát és az életét azonban elvesztette.

A saga, amely mindjárt Olaf halála után keletkezett, már szentnek mutatja be a halott királyt. Egy versben, amely a győztes Svend Knudsonnak szólt, Thorarin Lovtunge így énekelt: „Olaf, mielőtt kilehelte volna, megmentette ártatlan lelkét”, s most „vakok és némák keresik fel a királyt, és gyógyultak térnek vissza otthonukba”. Grimkel püspök az egyik drontheimi templomba vitette földi maradványait.

Ezzel létrejött Észak egyik legnagyobb középkori zarándokhelye. 150 évvel később elkezdtek építeni a norvég érsek székesegyházaként a legnagyobb és legszebb északi katedrális, a Szent Olaf templomot. Ezen kívül még sok más Szent Olaf templom is épült Norvégiában, sőt Svédországban, Dániában és Angliában, valamint a Hansa-városokban. Így jogosan tekinthetjük az egykori viking királyt Észak legjelentősebb és legnépszerűbb szentjének. Mint Norvégia örökös királya (Rex perpetuus Norvegiae) Olaf az ország politikai és keresztény egységének szimbóluma.

A reformáció után arany ereklyetartóját Dániába vitték és Olaf földi maradványait megsemmisítették.

(Összeállította: Kiss Gábor)

Viccek

P

A hegymászó majdnem leesik a csúcsról, de a szikla peremén megkapaszkodik. Amikor fogytán van az ereje, kétségbeesetten fölneéz az égre, és így kiált:

- Van ott valaki?
- Igen – hangzik a válasz.
- Mit tehetnék?
- Báánd meg bűnödöt, imádkozz és engedd el a sziklát!

A hegymászó kicsit vár, azután újra az ég felé kiált:

- Nincs ott valaki más?

P

Főorvos látogatóban van a betegeknel és látja, hogy minden ápoltnak véres az orra.

- Hát magukkal mi történt? - kérdezi a doki.

Az egyik bolond:

-Drága főorvos úr, képzelje az új beteg az oka. Húzott a földre krétával egy vonalat, és azt mondta hogy aki átbújik alatta, az hazamehet.

P

Két bolond talál egy autókormányt. Megfogják, majd elmennek vele egy benzinkúthoz.

- 95-ös benzint kérünk, amennyi belefér - mondja egyikük.
- Na, maguknak sincs ki a négy kerekük - mormolja a benzinkutas.
- Látod? - mondja az egyik bolond - Alig kapod meg az autót, máris szerelni kell!

P

Egy férfi a bankban:

- Autóval kapcsolatban szeretnék hitelt felvenni...
- Ez nagyszerű - mondja a banki alkalmazott. - És kinézett már valamit?
- Igen, 40 liter ólommentes benzint.

P

Egy nő állásinterjún vesz részt. Miután tájékoztatják az elvégzendő feladatokról, a fizetésről, megkérdezi:

- Van-e valamilyen egyéb juttatás a cégnél?
- Igen, - feleli az igazgató - egészségkártya és életbiztosítás, de ennek a költségeit levonjuk a béréből.

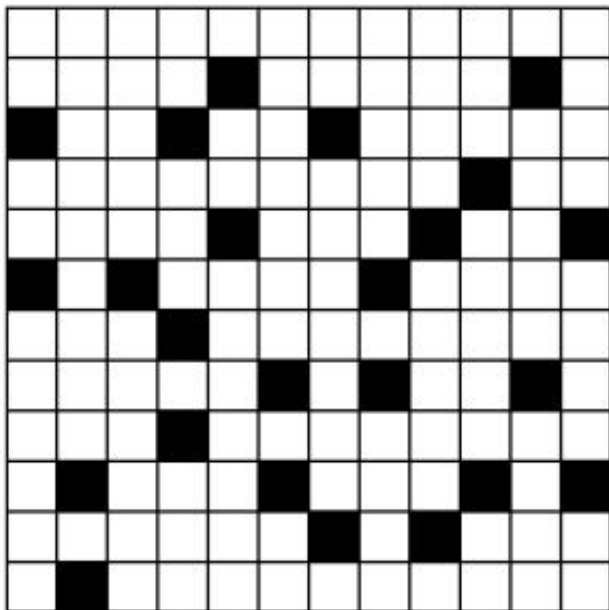
A nő hozzáteszi:

- Az előző munkahelyemen egészségkártyát, életbiztosítást, évi egy hónap betegszabadságot, és még prémiumot is kaptunk a fizetésen felül.

- Nos, nem értem, - mondja a főnök - akkor miért jött el az előző helyéről?

- Valamilyen rejtélyes okból csődbe ment a vállalat.

Az alábbi szavak és betűcsoportok nyolc kivételével elhelyezhetők az ábrában. A kimaradt nyolc szóból az alábbi történet befejezése állítható össze.

Rejtvény

A vándorló aszkéták mindennapos látványnak számítanak Indiában. Egy parasztasszony azonban megtiltotta a fiának, hogy bármit is csináljon velük, mert bár némelyik szent hírében állt, de másokról tudták, hogy csalók. Egyszer, amikor az anya kinézett az ablakán, szintén egy aszkétát látott a falubéli gyerekektől körülvéve. Meglepetésére azonban ez a férfi, méltóságáról mit sem tudva, a gyermekek szórakozására bukfencet vetett. Ez a látvány az asszonyra oly nagy hatással volt, hogy odakiáltott a kisfiának:

.....

Kétbetűsek: ÁC, ÁG, ÁR, EB, EI, EZ, HA, LT, NZ, OO, ÖL, TI, ZS

Hárombetűsek: DIJ, EGY, EZT, LEG, ÖRÁ, RAK, TÁL, TOK, ZIG, ZTS

Négybetűsek: ADOS, AMIT, DÜNE, ERNÖ, ERRE, FIAM, INGA, KÓMA, MÁRK, ÖTÖS

Ötbetűsek: ARÉNA, EMBER, EZZEL, HAZUG, HOZZÁ, LIBEG, OSONT, OROSZ, RIADO, SZENT, ZOKON

Hatbetűsek: DALOLT, JÉGESŐ, LUSTÁN

Hétbetűsek: ARCIZMA, KIABÁLT, ÓHAJTÁS

Nyolcbetűsek: HABOZOTT, JELMEZES

Kilencbetűsek: AMENNYIRE, ENERGIKUS, NYUGODTAN, KIMEHETSZ

Tízbetűsek: ÖSSZEKEVER

Tizenkét betűsek: HALLGATHATOD

A rejtvényre adott megfejtéseiket **minden hónap 28-ig** várjuk. Leadhatók a sekrestyében, a „Csodatévő” szerkesztőnél, a „Csodatévő fillérek” perselybe vagy Interneten.

Előző rejtvényünkre **sajnos** egyetlen helyes megfejtés sem érkezett:

A júniusi rejtvényünk helyes megfejtése:

„Jók az Úr művei mind egy szálig, és minden szükségletéről idejében gondoskodik.”

CSODATÉVŐ

A röszei egyházközség havonta megjelenő lapja

Szerkesztette: Ábrahám Judit, Kiss Gábor, Tóth Zoltán

Nyitóoldal képeit rajzolta: Kohn Róbert

Lektorálta: Liskai Tamás plébános

E-mail: csodatevo@citromail.hu